

Reactie op wetsvoorstel Wijziging financiering kinderopvang

Amsterdam zet zich samen met de kinderopvangorganisaties in de stad in voor **kwalitatief goede kinderopvang**:

- die toegankelijk is
- ontwikkelkansen biedt aan Amsterdamse kinderen
- ze extra ondersteuning biedt als dat nodig is
- en zo veel mogelijk een afspiegeling is van de diversiteit in de stad.

Het wetsvoorstel om de financiering van de kinderopvang te wijzigen heeft tot doel een eenvoudig stelsel voor ouders, het terugdringen van fraude en minder fouten in de uitvoering. Dit streven ondersteunen wij. De voorgestelde systematiek baart ons echter zorgen. De voornaamste opmerkingen hierbij zijn:

- De ouder sluit een overeenkomst met de kinderopvangorganisatie en gaat een financiële relatie aan met DUO. Er ontstaat een onnodig complexe situatie als het aangaan van een overeenkomst en het bieden van goede en verantwoorde opvang losgekoppeld wordt van de betalingsplicht hiervoor.
- Uitbetaling van de kinderopvangvergoeding (nu KO-toeslag) volgt na het betalen van de eigen bijdrage. Als ouders even krap zitten of niet kunnen betalen, ontvangt de houder ook geen (of slechts gedeeltelijk) kinderopvangvergoeding, terwijl wel kosten worden gemaakt. Normaalgesproken wordt in zo'n situatie met ouders een betalingsregeling afgesproken. Dat maatwerk, dat soms even nodig is, valt nu weg. Ouders met financiële problemen, worden een te groot risico voor ondernemers. Met hen zal de overeenkomst snel opgezegd worden. Dat is slecht voor de ontwikkeling van kinderen.
- In het voorgestelde systeem verliest de houder de financiële controle, die nodig is voor een duurzame bedrijfsvoering. Niet de houder, maar DUO gaat de ouder manen tot betalen. Daar is echter geen intrinsieke prikkel om hier spoed achter te zetten, terwijl het probleem voor de houder acuut is. De ondernemer verliest de financiële controle, maar draagt wel de risico's.
- Het wordt voor ondernemers onaantrekkelijk om een kindercentrum te openen in wijken met veel ouders met een laag inkomen of gezinnen met schuldenproblematiek, omdat dit te grote financiële risico's met zich mee brengt.
- Als gemeenten in dat gat springen met gesubsidieerd aanbod wordt de segregatie tussen kinderopvang en gesubsidieerd aanbod alleen maar groter. Dat staat haaks op de ontwikkeling naar meer integratie van voorschoolse voorzieningen.
- DUO maakt uiterlijk 2 weken na ontvangst van de ouderbijdrage de kinderopvangvergoeding over naar de houder. Daarbij gaat men uit van het aantal afgenomen uren. Dit kan per maand verschillen. Dat vraagt dus niet alleen om een

gedegen, maar vooral een zeer flexibele uitvoering. Het is de vraag of de overheid ervaring heeft met dergelijke flexibele systemen.

- Het systeem is vooral toegespitst op de opvang in kindercentra en gaat voorbij aan de complexe en meer fraudegevoelige relatie vraagouders/gastouders/gastouderbureaus en overheid.

Het lijkt niet waarschijnlijk dat met het nieuwe financieringsstelsel de gestelde doelen (simpeler voor ouders, minder fraude, betere uitvoering) gerealiseerd worden. De gemeente Amsterdam zou daarom graag zien dat de oplossing wordt gezocht in effectieve aanpassingen van het huidige systeem, in plaats van de ontwikkeling van een kostbaar, nieuw uitvoeringssysteem.

Drie concrete verbeteringen binnen het huidige systeem kunnen zijn:

1. **Laat de financiële verantwoordelijkheid voor de opvang bij de ouders, maar maak de kinderopvangtoeslag altijd over naar de kinderopvangorganisatie en niet meer naar de ouder.**

Voordelen:

- De toeslag komt terecht waar hij is bedoeld, nl als bijdrage in de kosten voor kinderopvang;
- Dit voorkomt financiële problemen bij (vooral een kwetsbare groep) ouders en het biedt ouders stabiele inkomsten.
- Fraude kan makkelijker worden aangepakt. Een kindercentrum kan maandelijks nooit meer ontvangen dan aantal kindplaatsen x max. aantal opvanguren;

2. **Stel strikte eisen aan de administratie van kinderopvangorganisaties voordat er recht op toeslag ontstaat.** Hierbij kan worden aangesloten bij de huidige werkwijze van Convenanten met de Belastingdienst en de verplichte accountantsverklaring. Zo ontstaat direct een sterkere verbinding tussen de financiering en de geboden kwaliteit. Dit punt heeft de wethouder Jeugd & Onderwijs van Amsterdam ook aan de orde gesteld in een reactie op het voorstel Herijking Kwaliteitseisen Kinderopvang. In haar brief van 9 september 2015 aan de Minister van SZW schrijft de wethouder: "Bij de wijze waarop de kinderopvang gefinancierd wordt, hoort wat mij betreft ook het stellen van eisen aan transparantie van de bedrijfsvoering. Vooral waar het gaat om de inzet van beroepskrachten, management en ondersteunend personeel. [...] Transparantie in de bedrijfsvoering biedt handvatten voor ingrijpen waar dat nodig is en draagt bij aan het vertrouwen dat essentieel is voor een open gesprek tussen kinderopvangorganisatie en toezichthouder over de kwaliteit van de opvang."

Voordelen:

- Fraude kan beter worden teruggedrongen;
- De systematiek van de accountantsverklaring is al bekend en uitvoerbaar gebleken bij de sector. De regeldruk hoeft voor goede ondernemers niet toe te nemen, die hebben hun administratie namelijk al op orde;

- Beter inzicht in de bedrijfsvoering: aantal kinderen dat dagelijks wordt opgevangen, aantal beroepskrachten dat ingezet wordt. Essentieel om fraude te bestrijden, maar ook om een oordeel te vellen over de kwaliteit.
- De ondernemer houdt zelf grip op de financiën;
- De GGD krijgt een sterk instrument in handen om ondernemers aan te pakken die dankzij een rommelige administratie een loopje nemen met de kwaliteit.

3. Maak de beschikkingen die ouders van de Belastingdienst ontvangen inzichtelijk.

Ouders ontvangen nu een beschikking met alleen een totaalbedrag . Het is niet altijd helder op basis van welke gegevens dit bedrag tot stand is gekomen. Dit maakt het voor ouders lastig om te bepalen of de gegevens juist zijn, met als gevolg onterecht uitgekeerde toeslagen en invorderingsprocedures. Dit is te verhelpen door op de beschikking te vermelden: het aantal uren per maand waarvoor toeslag is aangevraagd, de uurprijs van de opvang, het daarop gebaseerde toeslagbedrag per uur en het toetsingsinkomen waarop de toeslag gebaseerd is.

Voordelen:

- Ouders kunnen makkelijker bepalen of de toeslag die ze ontvangen terecht is;
- Ouders kunnen eerder aan de bel trekken als de toegekende toeslag niet klopt;
- Dit voorkomt dat ouders jaren later geconfronteerd worden met hoge naheffingen of herberekeningen.